

A
B
C
D
E

Handläggare: Linda Kilter
Tfn: 08-508 25 176

Socialtjänstnämnden

**Yttrande över motion (2004:16) om inrättande av fler familjecentraler
av Eva Samuelsson (kd)**

1 bilaga

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden beslutar anta detta tjänsteutlåtande som sitt yttrande.

Eddie Friberg

Vera Josefsson

Sammanfattning

Eva Samuelsson (kd), har i en motion föreslagit att kommunfullmäktige ska besluta att ge stadsledningskontoret i uppdrag att ta fram förslag på hur verksamheten vid en familjecentral kan läggas upp och hur samverkan med landstinget kan ske för att underlätta för stadsdelsnämnderna att öppna fler familjecentraler.

Socialtjänstnämnden vill framhålla att det är stadsdelsnämnderna som har att besluta om hur de organiserar det uppsökande, förebyggande och stödjande arbetet med barnfamiljer i stadsdelen. Sammanfattningsvis har stadsdelsförvaltningarnas individ- och familjeomsorg i hög utsträckning sedan flera år samarbetat med landstingets förebyggande mödra- och barnhälsovård på det lokala planet i olika former. Att i gemensamma lokaler driva en familjecentral har av de flesta stadsdelar bedömts vara för kostsamt och man har därför valt utveckla andra former för samverkan.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats av socialtjänstförvaltningens stab efter samråd, via enkät, med enhetschefer vid stadsdelsnämndernas individ- och familjeomsorg.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till socialtjänstnämnden för yttrande överlämnat motionen från Eva Samuelsson (kd). Motionen bilägges detta tjänsteutlåtande.

Begreppet familjecentral är inte ett entydigt. Förebilden för familjecentraler, som startade i Hagalund i Solna kommun 1993, innefattade också myndighetsutövning, det vill säga de socialsekreterare som arbetade där hade också ett utredningsansvar enligt socialtjänstlagen. I Eva Samuelssons motion beskrivs dock familjecentral mer som ett center för råd, stöd och förebyggande verksamhet. Hon betonar vikten av samverkan med landstingets mödra- och barnhälsovård samt ungdomsmottagningar.

I Spånga-Tensta stadsdelsnämnd finns en familjecentral som motsvarar beskrivningarna i motionen. Stadsdelsnämnden där har också beretts möjlighet att yttra sig och därför beskrivs inte arbetet där närmare i detta yttrande.

Förvaltningens synpunkter

Socialnämnden har, enligt socialtjänstlagens 3 kap §§ 1 och 4 skyldighet att genom uppsökande verksamhet erbjuda enskilda och grupper råd, stöd och hjälpinsatser. Familjecentraler, som de beskrivs i Eva Samuelssons motion, är en typ av uppsökande, förebyggande samt stödjande arbete som förespråkas av exempelvis folkhälsoinstitutet. Så gott som alla blivande och nyblivna föräldrar besöker mödra- respektive barnavårdscentralen. Socialtjänsten kan genom samverkan med dessa institutioner nå föräldrar som inte själva söker sig till socialtjänsten och kan på så sätt erbjuda stöd- och hjälpinsatser på ett tidigt stadium.

Stadsdelsnämnderna ansvarar för hur de väljer att organisera arbetet med barn, ungdomar och familjer. Som ett led i det förebyggande arbetet har de flesta stadsdelar sedan flera år upparbetat samarbete med landstingets mödra- och barnavård på det lokala planet. Formerna för och omfattningen av samverkan varierar.

Samtliga enhetschefer vid stadsdelarnas barn- och familjeenheter har tillfrågats om hur samarbetet med landstingets förebyggande hälsovård bedrivs idag. De stadsdelar som haft familjecentraler och som avvecklat dessa har tillfrågats om skälen till avvecklingen och slutligen har de tillfrågats om möjligheten att samverka med flera stadsdelsnämnder kring en gemensam familjecentral. Tio stadsdelsförvaltningar har besvarat frågan. Samtliga är positiva till att samla det uppsökande, förebyggande arbetet med barnfamiljer till en familjecentral, men menar att resursbristen tvingar dem att hitta andra samverkansformer som inte innebär samlokalisering med landstinget och därmed behäftade hyreskostnader. Fyra stadsdelar (Enskede-Årsta, Katarina-Sofia, Vantör och Kungsholmen) svarar att de tidigare haft familjecentraler som lagts ner av ekonomiska skäl. Enskede-Årsta uppger att det också fanns metodologiska skäl till nedläggningen, medan de andra tre betonar att verksamheterna var uppskattade av såväl familjer som tjänstemän.

Andra former för samverkan har utvecklats under många år. Det kan innebära att individ- och familjeomsorgen bidrar med socialsekreterartid på mödra- och barnhälsovårdens förebyggande arbete med föräldrar i grupper eller i enskilda samtal. Några stadsdelar har samverkansmöten med landstingets personal i övergripande frågor. Flera stadsdelar uttalar en önskan att inrätta en familjecentral av den typ som avses i motionen, men har av resursskäl valt andra former för samverkan.

Två stadsdelar har uttalats sig om förslaget att förlägga ungdomsmottagningar till en familjecentral och ställer sig negativa till detta med hänvisning till att ungdomarna behöver en egen, avskild mottagning att gå till med sina specifika frågor och problem.

Flera av de stadsdelar som besvarat socialtjänstförvaltningens förfrågan har ställt sig positiva till att samverka med andra stadsdelar kring en gemensam familjecentral.

ABCDE

SID 4 (4)

Socialtjänstförvaltningen är därför inte negativ till att stadsledningskontoret får i uppdrag att ta fram förslag på hur en sådan verksamhet skulle kunna läggas upp.